MIELIPIDE

Lähetä mielipidekirjoitus Toivomme napakoita, enintään yhden liuskan pituisia kirjoituksia (alle 2 000 merkkiä välilyönteineen). Julkaisemme kirjoituksen nimimerkillä vain poikkeustilanteessa. Lähetä kirjoitus osoitteeseen lukijalta@maaseuduntulevaisuus.fi tai Maaseudun Tulevaisuus, PL 440, 00101 Helsinki. Liitä mukaan yhteystietosi.

YLIÖ

Hiilensidonnassa mahdollisuus hillitä ilmastonmuutosta

Kasvit sitovat hiilidioksidia ilmakehästä. Jopa 90 prosenttia maatalouden mahdollisuuksista taistella ilmastonmuutosta vastaan on yhteyttämisen tuloksena sidotussa hiilessä. Merkittävä osa sidotusta hiilestä jää eloperäisenä aineksena maaperään, kun pidämme maan tuottavana ja kasvipeitteisenä.

Maatalouden vaietut mahdollisuudet korostuivat asiantuntijoiden esityksissä Milanon maailmannäyttelyn EU:n paviljongissa 20.10.

Komission tilaisuudessa oli aiheena maaperän yhteys ilmastonmuutokseen ja ruokaturvaan. Tuottavan maan rooli ratkaisijana korostui. Hyvä sato sitoo hiiltä ja jättää maahan eloperäistä ainesta. Samalla muistutettiin sopeuttamistoimista, jotta maan kasvu ja hiilidioksidin sitominen pysyy aktiivisena.

Pohjoisilla alueilla sopeuttaminen tarkoittaa tulvasuojelua ja peruskuivatusta.

Maaperän hiilipitoisuuden seuranta on kuitenkin keskittynyt vain pintamaahan. Tämä on johtanut siihen, että politiikkaa on tehty näkemättä pintaa syvemmälle. Maatalouden heikko asema ilmastopolitiikassa on vääristynyt.

Maaperäprofessorit olivat syystä erittäin huolissaan riittämättömästä hiilen tutkimuksesta. Kuten INRA:n professori Arrouays esitti, metrin maakerroksessa on keskimäärin kolminkertainen määrä hiiltä (1500–2400 Gt) verrattuna ilmakehään (830 Gt) tai pintamaahan (noin 800 Gt).

Maanpäällisessä kasvillisuudessa hiilivaranto on noin 600 Gt. Kansallista ja paikallista aineistoa ja riittävän syvältä tarvitaan kipeästi lisää. Hiilivarastojen vaihtelu on suurta eri puolella maailmaa ja paikallisesti.

Kun Suomen ympäristökorvausohjelmaa valmisteltiin, MTK esitti maaperän hiilianalyysia liitettäväksi viljavuusanalyysiin. Viljelijä voisi siten seurata maaperänsä hiilivarastoa.

Aika ei ollut kypsä: Valitettavasti maan hiilen merkitystä ei nähty. Aistinvarainen multavuusmääritys pintamaanäytteistä jäi edelleen vallitsevaksi käytännöksi. Tämä ei riitä.

Suomen viljelijöiden on puolustettava viljelyään etenkin eloperäisillä mailla. Verrattuna muuhun Eurooppaan, Suomen maaperä on komission kartoissa varsin eloperäinen. Koska muokkaus kiihdyttää hajoamista ja siten hiilidioksidin vapautumista maaperästä, eloperäisten maiden viljely nähdään ongelmallisena.

Vähennetty muokkaus ja kasvipeitteisyys kuitenkin hillitsevät päästöjä. Osoittaaksemme tämän, tarvitsemme omissa lohko- ja sääoloissamme tuotettua omaa aineistoa.

Maan jättäminen heikosti tuottavaksi heikentää hiilinielua.

Professori Smith (IPCC) esitteli maaperän hiilivarastojen muutoksia, kun tuottava maa hylätään. Hiilensidonta hidastuu ja maaperän hiilivarasto vähitellen kuihtuu. Maaperän hiilivaranto pysyy yllä vain uudistuvalla kasvustolla ja tuottavassa maassa. Kasvillisuuden vanhentuessa hiilensidonta heikkenee.

Maa ei sido hiiltä loputtomiin vaan saavuttaa kyllästyspisteen. Kuten tiedämme kokemuksesta, niitto ja sadonkorjuu virkistävät kasvua ja vanha nurmi on uudistettava.

Esitykset osoittivat, etteivät metaanin ja dityppioksidin vähentäminen ole ratkaisijan roolissa maatalouden ilmastotoimissa. Nykyisin nämä ei-hiilidioksidikaasut ovat kuitenkin mittareina EU:n ilmastotavoitteissa, kun maatalouden päästövähennyksiä lasketaan päästökaupan ulkopuolisessa sektorissa.

Kuten ISPRA:n De Bernardis totesi, maaperän metaanipäästöt tulevat lähinnä kosteikoista. EU:n ilmastopolitiikassa olisikin pikaisesti keskityttävä hiilen eli hiilidioksidin mahdollisuuksiin.

Maaperän eloperäinen aines on mahdollisuus, mutta ei ilman viljelijää, joka ylläpitää yhteyttämisen voimaa. Vaikka joulukuussa neuvoteltava Pariisin ilmastosopimus tuskin kattaa maankäyttöä, komissio jatkaa työtään sen sisällyttämiseksi osaksi EU:n ilmastopolitiikkaa ja päästövähennysten taakanjakoa. Tässä hiilen ja viljelijän roolia on vaalittava. Mittarit on säädettävä luonnontieteelliseltä pohjalta ennen lainsäädäntöhanke-esityksiä.

> Suomen viljelijöiden on puolustettava viljelyään eloperäisillä mailla.

Riskinä on, että biomassan tuotantoa rajoitetaan ilmastoperustein, jolloin se kääntyy ympäristöä vastaan.

Vuosi 2015 on kansainvälinen maaperän vuosi, joka on alku keskusteluihin maaperän merkityksestä hyvinvoinnillemme. Siinä maan tuottavuus on oikeutetusti avainasemassa. Kuten komission ympäristöpääosaston yksikönjohtaja Vettori totesi lopuksi, kaikki puhuvat nyt maasta. Näin pitääkin olla. Samalla on aika saada maaperän kasvun vaalijoille arvostusta ja kannustusta.

On myös huolehdittava, ettei ulkopuolinen uhka koidu tuottavan maaperän turmioksi. Viljelijät jäävät turhan usein uhrin asemaan.

Seminaarin paneelissa käytiin läpi maan pilaantumista, tuottavan maan kattamista teillä ja rakennuksilla, tulvien aiheuttamaa eroosiota ja sen myötä ravinteiden varastamista.

Myös viljelymaan hylkääminen maatalouden kannattavuuskriisin vuoksi on uhka maaperän hiilinielun mahdollisuuksille.

Liisa Pietola
MTK:n ympäristöjohtaja
Euroopan viljelijäjärjestön Copa-Cogecan ympäristöryhmän puheenjohtaja

Julkiset investoinnit kuriin

Uutinen hallituksen aikeista hyllyttää Pisara-rata täksi hallituskaudeksi rauhoittaa maan velkaantumisesta huolestuneita.

Pisara-radan suunnittelutyöhön on arvioitu maksavan noin 40 miljoonaa euroa. Varsinainen ratahanke joka siis vain tiivistää pääkaupunkiseutua ja lisää keskittämisen terveysriskejä, maksaisi arvioiden mukaan useita miljardeja.

Pääkaupunkiseudulla on muitakin kerskahankkeita – taidemuseo ja kirjasto, jotka vaativat maalaisveronmaksajien rahaa tai sitten lisää lainaa. Suomen velkakello, jota hallitus kyllä pyrkii hillitsemään, tikittää sellaista vauhtia, että luottoluokituksen vaara konkretisoituu päivittäin. Prosentin koron nousu merkitsee miljardia euroa.

Samanaikaisesti meistä riippumatta meitä rasittaa yllätyksellinen kansainvaellus, ja siinäkin lähestytään miljardin vuosikustannusta. Tästä humanitäärisestä ongelmasta aiheutuu vielä EU:n kautta lisäkustannuksia, joita on vaikea arvioida tässä vaiheessa.

Isot julkiset velkaantumista lisäävät investoinnit on siirrettävä ja kytkettävä bruttokansantuotannon selvään kasvuun – nollavuosina nollainvestoinnit.

Tiedämme laihialaisen talousajattelun, jolla selvitään vaikeiden aikojen yli. Nyt juuri sitä on syytä noudattaa kuntien ja valtion investoinneissa.

Esko Järvenpää
eläkeläinen
Jämsä

> Tiedämme laihialaisen talousajattelun, jolla selvitään vaikeiden aikojen yli.

Eläke verotta Portugaliin

Mistä tuutista tällainen laki nyt on tullut, että vain maatalous- ja yrittäjäeläkkeitä ei saa Portugaliin verottomana?

Marjaana Särösalo
Sastamala

LUKIJAN KUVA

TUOMO KARSIKAS

Linnusta mittaa

”Kummalle leipä kuuluu?” Maa- ja merikotka ottivat mittaa toisistaan Köyhäjoella Keski-Pohjanmaalla. Kahinan päätteeksi nuori maakotka joutui väistymään.

Lähetä kuva
Toivomme kuvia, joiden taustalla on tarina. Lähetä kuvaehdokkaasi osoitteeseen lukijankuva@maaseuduntulevaisuus.fi. Liitä mukaan yhteystietosi ja lyhyt kertomus kuvan tapahtumista. Julkaistuista kuvista maksamme palkkion.

Päivittäistavaravalmistajilla rakenteellinen asenneongelma

Kotimaiset päivittäistavaravalmistajat perustelevat usein heikkoja kasvulukujaan yritysten ulkopuolisilla tekijöillä. Niiden kannattaisi katsoa myös peiliin.

Kotimaisilla valmistajilla tuntuu olevan keskusliikeperustainen rakenteellinen asenneongelma, jonka ratkaisu edellyttäisi radikaaleja muutoksia niin ajattelussa kuin toiminnassakin. Ehkä muutostarpeen kokonaisvaltaisuus selittää sitä ”kollektiivista narkolepsiaa”, josta valmistajia on syytetty.

Kotimarkkina- ja keskusliikekeskeisyys johtaa umpikujaan. Kotimaisten keskusliikkeiden haluttomuus kilpailla globaaleilla verkkokauppamarkkinoilla näyttää antaneen valmistajille väärän viestin siitä, ettei muutospakkoa ole.

Sopimusneuvottelut tuttujen sisäänostajien kanssa ja keskusliikkeille kehitetyt valikoimat ovat riittäneet. Jos haluaa kasvaa, on pakko muuttua.

Arvioidaan, että perinteiset kivijalkakaupat tulevat menettämään 70 prosenttia myynnistään digikanaviin. Kuluttajat arvostavat laajoja valikoimia, joten markkinapaikat kasvavat nopeimmin. Kiinalaisen AliBaba/Taobao:n myynti ylittää jo Suomen bruttokansantuotteen ja yhdysvaltalaisen Amazon.com:n valikoimassa on yli 350 miljoonaa tuotenimikettä.

Kotimaisilla, maailmalla tuntemattomilla brändeillä on edessään kivinen tie mikroskooppisena osana massiivisten verkkokauppojen valikoimia. Yksin ei digimaailmassa pärjää.

Kotimaiset valmistajat voisivat ottaa mallia globaaleista kilpailijoistaan, jotka ovat jo vuosia partneroituneet verkkokauppojen kanssa kehittääkseen toimintaansa, valikoimiaan ja markkinointiaan. Verkkokauppakin tarvitsee kumppaneikseen kasvunälkäisiä valmistajia.

Nokian romahdusta on jälkikäteen selitetty sen kyvyttömyydellä ymmärtää muuttunutta kuluttajakäyttäytymistä ja haluttomuudella tehdä riittäviä muutoksia. Aika näyttää, miten päivittäistavaravalmistajamme muutoksessa pärjäävät.

Anu Peltola
Espoo
Kirjoittaja on johtanut lähes viisi vuotta noin 100 maahan tilauksia toimittanutta kuluttajaverkkokauppaa.

Metsävero osaksi maataloutta

Puun myyntitulon pääomaverotuksesta pitää viljelijöiden kohdalla siirtyä maatalousverotukseen, eli tulot ilmoitettaisiin yhdessä maidon, lihan ja kasvinviljelytulojen kanssa 2-lomakkeella.

Ne metsänomistajat, joilla ei ole maatilaa harteillaan, siirtyisivät ansiotuloverotukseen. Muutos olisi luultavasti kustannusneutraali, joskin verotulot siirtyisivät valtiolta kunnille päin.

Heikki Koskela
Kalvola

Digi-hankkeita oli, mutta ne jätettiin rahatta

Professori Hannu Katajamäkeä arveluttivat Hämeen elykeskuksen valinnat valtakunnallisiksi kehittämishankkeiksi (MT 21.10.).

Katajamäki peräänkuulutti eturintamaan ideoita esimerkiksi digitalisaation, palveluiden organisoinnin ja lähienergian tiimoilta.

Syyskuun lopulla sulkeutui toinen valtakunnallisten hankkeiden hakukierros.

Teemoina olivat elintarvikeketjun kilpailukyvyn vahvistamisen lisäksi digitalisaatio palveluiden ja yritystoiminnan kehittämisessä.

Ensiksi mainittuun teemaan Hämeen elykeskus sai 20 ja toiseen 35 hakemusta. Valinnat tulivat juuri julki, ja joukossa oli hyviä vientivetoisia hankkeita etenkin elintarvikeketjun osalta.

> Jatkoharkintaan valittujen ideoiden hakijoita ei tällä kertaa julkistettu.

Digitalisaatioteeman valinnat näyttäytyivät kuitenkin hieman erikoisina: teollista internetiä ja pilvipalvelua pk-yritysten tilaus-toimitusketjuun sekä kaksi luontomatkailun digipalveluihin liittyvää ideaa.

Jatkoharkintaan valittujen ideoiden hakijoita ei tällä kertaa julkistettu. Valtakunnallisten hankkeiden jakautumista eri maakuntiin on siis mahdotonta arvioida, mutta onko luontomatkailun digitalisaatio siis tosiaan sitä digitalisaation kärkeä, mitä Suomessa halutaan valtakunnallisesti tukea? Tuoko se säästöjä tai saako se rahan kiertämään kiivaammin?

Happamia kuten ne pihlajanmarjat, saattaa joku sanoa – jätimmehän työryhmämme kanssa rahoituksen ulkopuolelle jääneen hakemuksen digitalisaatioteemaan peltotukien omavalvonnan ja viranomaisvalvonnan yhteennivovan sovelluksen ja oheispalvelukonseptin kehittämisestä.

Ideaa on avattu tarkemmin MT:n julkaisemassa jutussa ”Peltoja valvotaan jatkossa ehkä omalla puhelimella” (MT 19.10.). Ideallamme olisi potentiaalia pienentää Suomessa tehtävän peltotukivalvonnan kustannuksia miljoonilla euroilla vuodessa. Skaalautuvuutensa ansiosta sovellus sopisi muihinkin käyttötarkoituksiin ja vientituotteeksi.

Nämä kävimme läpi ideaesityksessä. Toki idea on anarkistinen, kun sovelluksen konteksti huomioidaan: kukapa uskoo, että jäykkään valvontabyrokratiaan pystyttäisiin vaikuttamaan?

Emme ole ainakaan vielä saaneet palautetta hakemuksestamme, vaikka olemme sitä pyytäneet. Sen sijaan peltotukivalvonnasta vastaavat viranomaiset ovat lievän alkunihkeyden jälkeen näyttäneet idealle vihreää valoa. Kiitos siitä!

Siksi emme ole jättämässä ideaa pöytälaatikkoon, vaikka se ei Hämeen elykeskuksessa kukkaron nyörejä höllentänytkään. Nyt täytyy vain löytää idealle uusi rahoituskanava.

Professori Katajamäen huomioihin nojaten olen sitä mieltä, että hankehakuihin tulevat ideat ja toteuttajatiimit tulisi avata suurelle yleisölle läpinäkyvämmin. Valintaprosessi ja siihen vaikuttaneet tiedot eivät saa jäädä vain valintoja hoitavan tahon sisäiseksi kivaksi.

Kirsi Mäkiniemi
tutkija
Luonnonvarakeskus
Seinäjoki

VERKOSSA SANOTTUA

Kelpo peli vai tiivistys pysähtyneisyydestä?

MT kertoi Valtran pienten A-sarjan traktorien moottoreista, joissa ei ole pakokaasujen jälkipuhdistusta kuten kilpailijoilla. Päästökikkailu on tuonut Valtralle miljoonien eurojen edun.

Itsellä on koneurakoinnissa ykköstraktorina A93ht. Sopiva traktori itäsuomen pienille pelloille ja lumitöihin. Lämpimästä ohjaamosta hyvä näkyvyys, voimaa sopivasti ja polttoainetalous kohdallaan ja pakkasuunnanvaihto hyvä.

Joonas Potkonen

Perusvarmaa tekniikkaa, eikä ylimääräisä tietokonneita hommia haittaamassa. Oli mulla A-sarjalainen 7 vuotta sitte ja pitäneekö taas ruveta harkihtemmaan....

Heikki Luokkanen

A-93 ollut jo 2003 alk. ja nykyään kakkos traktorina ja enpä voi millään tavalla kehua!

Sami Varis

Mahtaako viekään pelata koko aakkonen maatalouskäytössä. Valtra menny siihen suuntaan että pitäs päivittää jontikkaan.

Antti Kalliojärvi

Kieltämättä ihmetyttää nykyajan tapa, jossa raktorit on joko kolme metriä leveitä kömpelyksiä tai raktorimönkijöitä. Harvoin näkee Suomessa jotain parin tonnin painoista pikkukonetta, jolle on helppo keksiä monenlaista käyttöä peltotöiden ulkopuolella.

Kari Ansamaa

Kyllä meikäläisen 602 päästelee putken täyveltä!

Esa Auvinen

Hyvin on A-93 pelittänyt niin pelto kuin metsätöissä.

Juho Puputti

> Niinhän se on että kun yksi keksii jonkin säännön toinen keksii keinot kiertää se.
>
> **KEIJO KOMU**

Valtran A-sarjassa tiivistyy suomalaisen maatalouden pysähtyneisyys!

Heikki Vehkaoja

Heikki Vehkaojan kommentti osui naulan kantaan! Samaa ihmettelin kun ajoin tuollaisella.

Pasi Alkkiomäki

Minäki oon ajanu. Sehä meni melekee viittäkymppiä ja tuntuu vähintään seittemältäkympiltä.

Simo Mäntykoski

Hyvin tuo A92 on toiminu vaan mekaanisesti toimivaa nostolaitetta en menisi kyllä kehumaan mutta muuten hyvä traktori meidän tilalle.

Antti Määttä

On taas tehty kärpäsestä härkänen. Ongelmien keräilijät liikkeellä. Menkööt keräilemään ilmasto-ongelmia Venäjälle, Usaan, Kiinaan tai Intiaan noin aluksi.

Hannes Lampimäki

Niinhän se on että kun yksi keksii jonkin säännön toinen keksii keinot kiertää se.

Keijo Komu

Jeeess Valtra jyrää, kuhhan kaiikki viljelijät ymmärtäsen sen suosi Suomalaista!

Jukka Toivonen

Kommentoi juttuja
osoitteessa facebook.com/maaseuduntulevaisuus

TEKSTIVIESTIT

Terroria

Hirviterrorista puheen ollen. Mitenkäs myrskyterrori, lumiterrori, tulvaterrori, tapaturmaterrori, yms. hoidetaan? Hallitusko nämäkin laittaa ojennukseen?

Ei nimimerkkiä

Mavi

Mavi on täysin joutava laitos! RKP:n esitys aivan oikea. Turhaan elätetään tuommoista virkamiespaljoutta.

Ei nimimerkkiä

Hyvä esitys RKP:ltä. Lopetetaan tehoton ja kallis Mavi, niin saadaan maatalouden rahoja järkevämpiin kohteisiin.

Ei nimimerkkiä

Kriisituki

Velkatilanne pitää ottaa huomioon tämän hetken tilanteen mukaan, koska moni joutunut ottamaan velkaa lisää tänä vuonna.

Tasapuolisuutta

Trafi

EU päätti, että traktorin nopeus 50 kilometriä tunnissa. Suomessa Trafi ryhtyi heti keksimään tähän esteitä. Nykytraktori 50 nopeudella on turvallisempi kuin 60-luvun traktorin 30 km/h.

Järkeä käyttöön

Lomat

Miksi viljelijä joutuu uhraamaan lomapäiviään mennäkseen alansa eri koulutukseen, kokouksiin ja muihin tilaisuuksiin?

Sivusta ihmettelevä

Loistavaa Kesko

Siirtykäämme kaikki ostamaan tarvikkeet Keskolta.

Hattari

Hyvä K-ryhmä. Asioin ruoka ostoksissa kaupoissanne. Kinkkuni olen ostanut tuottajalta, enkä hintaan tuijota. Kaikki jää tuottajalle.

Ei nimimerkkiä

Aiheita löytyy

Jos ei keksi muuta valittamista, niin onneksi on kellon kääntäminen.

Perusnarisija

Palkat

Metsäalan aateliset, paperipojat tienaavat niin hyvin, että verorahoillaan maksavat minunkin palkkani.

2000 euroa kuussa

Johtajuutta

Härmälän pitäisi osoittaa johtajuutta ja vaihtaa luontopalvelujen johtaja.

Eihän tuosta tuu mittään

Ota kantaa tekstiviestillä
Jaa mielipiteesi muiden lukijoiden kanssa. Lähetä enintään 160 merkkiä pitkä viesti numeroon 173 172. Kirjoita viestin alkuun tunnusteksti MT LU (huomaa tyhjät välilyönnit). Viestin hinta on 50 senttiä.